

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ
ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Στοκχόλμη 23 Μαρτίου 2001

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΕΞ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Ο Υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Παπανδρέου ενημερώνοντας τους Έλληνες δημοσιογράφους δήλωσε μεταξύ άλλων τα εξής:

Κατ' αρχάς η Προεδρία μας ενημέρωσε για την επίσκεψή της στην ΠΓΔΜ. Όπως γνωρίζετε ήταν εκεί χθες η κ. Λιντ, ο Βέλγος ΥΠΕΞ, ο κ. Σολάνα και ο κ. Πάτεν. Μας μεταφέρθηκε η ανησυχία και το κλίμα που υπάρχουν γύρω από τα γεγονότα στην περιοχή. Μας μετέφεραν επίσης και τις προσπάθειες που έκαναν για τη συμφωνία όχι μόνο των νομίμων αλβανικών κομμάτων της ΠΓΔΜ, αλλά και της αλβανικής ηγεσίας του Κοσόβου για την κοινή δήλωση, με την οποία καταδικάζονται τα γεγονότα, ο εξτρεμισμός και οι ακραίες τρομοκρατικές ενέργειες αλβανικών ομάδων.

Η συζήτηση έγινε σε δύο γύρους. Συζητήσαμε κατ' αρχάς για την έκδοση ενός κειμένου. Δώσαμε τις γενικές γραμμές για την έκδοση του κειμένου αυτού που βέβαια θα βγεί από τους αρχηγούς των κρατών και των κυβερνήσεων που μετέχουν σ' αυτό το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Αμέσως μετά συζητήσαμε με τον κ. Ιβανώφ και για τη συνεργασία ΕΕ-Ρωσίας, ειδικότερα όσον αφορά το θέμα των Σκοπίων, που ήταν και το αποκλειστικό θέμα της συζήτησης.

Πρέπει να σας πω ότι ένα πρώτο θετικό στοιχείο είναι ότι υπάρχει ομόφωνη αντίληψη, ομόφωνη προσέγγιση και θα έλεγα συνεργασία όχι μόνο μεταξύ των 15 αλλά και με τη ρωσική πλευρά, σε ότι αφορά τη στάση της διεθνούς κοινότητας:

Πρώτον, για την όσο γίνεται πιο ισχυρή καταδίκη των τρομοκρατικών ενεργειών.

Δεύτερον, για την όσο γίνεται μεγαλύτερη υποστήριξη για την ακεραιότητα της ΠΓΔΜ και τη μη αλλαγή των συνόρων.

Τρίτον, τονίστηκε η ανάγκη να αξιοποιήσουμε κατ' αρχάς όποια διπλωματικά μέσα έχουμε, ώστε να περιορίσουμε τις ακραίες εθνικιστικές φωνές και ειδικότερα τη βίαιη συμπεριφορά κάποιων ομάδων στην ευρύτερη περιοχή.

Σε ότι αφορά τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουμε αυτή την κατάσταση συζητήθηκαν πολλά σημεία. Ένα βασικό είναι να εκδοθεί η δήλωση σε καθαρή γλώσσα, με όλες αυτές τις αρχές. Να ζητήσουμε απ' όλους την κατάπαυση πυρός και παράλληλα να βοηθήσουμε ώστε οι διάφορες προτάσεις για οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές και για διάφορα προβλήματα που υπάρχουν στην αλβανική μειονότητα να υλοποιηθούν με τη βοήθεια της ΕΕ σε συνεργασία με την κυβέρνηση της ΠΓΔΜ. Σαφώς όμως διαφοροποιούμε την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών από τις τρομοκρατικές ενέργειες και τον όποιο μεγαλοϊδεατισμό.

Συζητήσαμε επίσης για το κλίμα που υπάρχει στα Βαλκάνια, τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει στην ευρύτερη περιοχή, δηλ. στο Κοσσυφοπέδιο, το Μαυροβούνιο, τη Σερβία και επίσης μιλήσαμε για τη στάση των διαφόρων αλβανικών ηγεσιών. Χαιρετίσαμε τη θέση που έχει πάρει η αλβανική κυβέρνηση και θεωρούμε ότι πρέπει να υποστηρίξουμε με κάθε τρόπο και μέσο τις ήπιες, τις μετριοπαθείς αλβανικές φωνές. Ουσιαστικά συγκρούονται δύο αντιλήψεις: η μία είναι η ευρωπαϊκή αντίληψη αντιμετώπισης των προβλημάτων και του αλβανικού ζητήματος, με τη βοήθεια και των ίδιων των Αλβανών. Δηλ. να λυθούν τα προβλήματα μέσα από τις αρχές της ΕΕ, της μη αλλαγής των συνόρων, του σεβασμού των δημοκρατικών διαδικασιών και βέβαια του σεβασμού των μειονοτικών δικαιωμάτων. Η άλλη αντίληψη είναι η εθνικιστική, είτε του μεγαλοϊδεατισμού, είτε των αποσχιστικών τάσεων, την οποία βεβαίως και απορρίπτουμε. Γι' αυτό το ισχυρό μήνυμα που πρέπει να στείλουμε συζητήσαμε αρκετά. Δηλαδή, για το πώς θα το μεταφέρουμε προς όλες τις αλβανικές ηγεσίες, είτε είναι στο Κοσσυφοπέδιο, είτε είναι στην ΠΓΔΜ, είτε βεβαίως στην ίδια την αλβανική κυβέρνηση.

Η παρέμβαση του κ. Ιβανώφ στηρίχθηκε πάνω στις ίδιες αρχές. Εξέφρασε κι αυτός τις ανησυχίες του και είπε ότι οι θέσεις της Ρωσίας είναι παραπλήσιες μ' αυτές της ΕΕ, ενώ χαιρέτισε τη συνεργασία που έχει η ΕΕ με τη χώρα του πάνω σ' αυτά τα ζητήματα. Τόνισε ότι οι ενέργειες αυτές δεν μπορεί να χαρακτηριστούν παρά μόνο ως τρομοκρατικές ενέργειες. Αναφέρθηκε επίσης στην ανάγκη, όπως και η Ελλάδα είχε θέσει παλαιότερα, πραγματοποίησης μιας Διάσκεψης για τα Βαλκάνια όπου αυτές οι αρχές θα αποτυπωθούν σ' ένα διεθνές επίπεδο με τον πιο επίσημο τρόπο, πιθανώς υπό την αιγίδα του ΟΗΕ.

Πρέπει να σας πω ότι χαιρετίστηκαν οι ελληνικές πρωτοβουλίες για τη σταθερότητα στην περιοχή.

Τονίσαμε επίσης ότι κατά τη σημερινή συνάντηση με τον κ. Τραϊκόφσκι θα επαναλάβουμε τη θέση μας για αμέριστη συμπαράσταση και υποστήριξη της κυβέρνησης των Σκοπίων και παράλληλα βεβαίως την υποστήριξη σε όποια μέτρα ληφθούν για την ομαλή ένταξη των αλβανόφωνων στην ευρύτερη κοινωνία της ΠΓΔΜ.

Εγώ είχα την ευκαιρία να παρέμβω και να τονίσω ότι η Ελλάδα έχει διαδραματίσει και διαδραματίζει ένα ρόλο στενής συνεργασίας με την κυβέρνηση των Σκοπίων από την μία πλευρά, αλλά και σε περιφερειακό επίπεδο, σε συντονισμό με όλες τις γειτονικές χώρες, αλλά και παράλληλα με τη στενή συνεργασία που έχουμε με τον κ. Σολάνα και την Τρόικα της ΕΕ, στις ενέργειες που γίνονται εκ μέρους τους. Είπαμε και εμείς ότι η καθαρή γλώσσα είναι απολύτως απαραίτητη και ότι πέραν της καθαρής γλώσσας πρέπει να κατανοήσουν όλες οι δυνάμεις στα Βαλκάνια ότι η ΕΕ μπορεί να μη διαθέτει στρατό, αλλά έχει πολλά άλλα μέσα που είναι αρκετά σημαντικά και μπορούν να δώσουν ένα πολύ ισχυρό μήνυμα. Μεταξύ αυτών είναι και η σημαντική χρηματοδότηση που υπάρχει για το Κοσσυφοπέδιο.

Τα προγράμματα που υπάρχουν αυτή τη στιγμή, πρέπει να έχουν από τη μια μεριά το στόχο να βοηθήσουν τους αλβανικούς πληθυσμούς να συμβιώσουν ειρηνικά με τις άλλες εθνότητες και να ενταχθούν στις κοινωνίες που ζουν σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία, αλλά και από την άλλη μεριά, τα προγράμματα αυτά να συνδεθούν άμεσα με την καλή συμπεριφορά όλων των ομάδων και των κυβερνήσεων αν θέλετε, μέσα στο ευρωπαϊκό πλαίσιο. Με την έννοια αυτή, αν δεν συμμορφωθούν μ' αυτές τις αρχές, να αντιμετωπισθεί και το ενδεχόμενο διακοπής της χρηματοδότησης.

Σε ότι αφορά την παρουσία στρατιωτικών-ειρηνευτικών δυνάμεων, υπήρξαν αναφορές ότι είναι δύσκολο να επεκταθεί αυτή η παρουσία στο πλαίσιο βεβαίως του ΟΗΕ, διότι όπως τονίστηκε αυτή ήδη είναι αρκετά εκτεταμένη στην περιοχή. Συμφωνούμε κι εμείς μ' αυτή την άποψη και ότι πρέπει να δοκιμάσουμε όλα τα άλλα διπλωματικά και πολιτικά μέσα πριν φθάσουμε στην τελική συζήτηση για την πιθανή ανάγκη να υπάρχουν και άλλες ειρηνευτικές δυνάμεις με απόφαση του ΟΗΕ, με εντολή δηλ. του ΣΑ.

Τέλος, στο πλαίσιο της ενιαίας εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ, αναθέσαμε στον κ. Σολάνα να κάνει τις όποιες διαπραγματεύσεις ή παρεμβάσεις με τους διάφορους πολιτικούς παράγοντες, όπως την ηγεσία της FYROM, την ηγεσία των αλβανικών κομμάτων, είτε μέσα στην FYROM, είτε μέσα στο Κόσοβο, είτε βεβαίως με την αλβανική κυβέρνηση, για να μπορούμε να συνεργαζόμαστε μαζί του και να μην υπάρχει έτσι πολυφωνία. Παρά την ενιαία θέση που έχουμε, η καθημερινή διαπραγματεύση, για να μπορέσει να διαμορφωθεί ένα πολιτικό πλαίσιο που θα επιβάλλει μια λύση στα σημερινά γεγονότα, χρειάζεται έναν πολύ πιο αυστηρό συντονισμό.